

PARTER

Kärande

Zoran Mitic, 19691206–3911
Guldbaggegatan 52
218 37 Bunkeflostrand

Ombud: Advokat Mats Håkansson
Advokatfirman Wilensky & Partners HB
Stora Nygatan 59
211 37 Malmö

Svarande

Länsförsäkringar Skåne - Ömsesidigt, 543001–0685
Box 4548
203 20 Malmö

Ombud: Advokat Ylva Fransson
Holland Advokatbyrå KB
Grev Turegatan 13 A
114 46 Stockholm

DOMSLUT

1. Tingsrätten fastställer att försäkringsfall föreligger och att Zoran Mitic är berättigad till försäkringsersättning från Länsförsäkringar Skåne för klocka och skottskada med anledning av skadehändelsen den 19 december 2020.
2. Tingsrätten avslår Länsförsäkringar Skånes yrkande om att försäkringsersättningen ska sättas ned till 0 kr och fastställer att försäkringsersättningen ska sättas ned med 50 procent.
3. Vardera parten ska stå sin rättegångskostnad.

BAKGRUND

Zoran Mitic utsattes den 19 december 2020 för ett grovt rån. Vid brottstillfället fick han en skottskada vid höger knä och han gör gällande att hans Rolexklocka stals från honom. Någon gärningsman har inte kunnat gripas. Det är i målet ostridigt att Zoran Mitic har blivit skjuten. Det är vidare ostridigt att Zoran Mitic hade en gällande hemförsäkring i Länsförsäkringar Skåne ("Länsförsäkringar") vid tidpunkten för skottskadan, vilken bland annat omfattar ersättning för misshandel genom uppsåtligt fysiskt våld som inte är ringa och ersättning för stöld av lös egendom i samband med rån.

Den fråga som tingsrätten har att pröva är om Zoran Mitic är berättigad till försäkringsersättning från Länsförsäkringar med anledning av skadehändelsen den 19 december 2020. Parterna är överens om att målet ska hanteras som en prövning av fastställsetalan. Tingsrätten har även utifrån framställda yrkanden att pröva om en eventuell försäkringsersättning ska sättas ned, och i så fall med hur stor del. Först efter dom i målet ska frågan om vilka eventuella skador som har uppkommit och ersättningens storlek hanteras mellan parterna.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Zoran Mitic har yrkat att tingsrätten ska fastställa att han är berättigad till försäkringsersättning från Länsförsäkringar med anledning av skadehändelsen den 19 december 2020.

Länsförsäkringar har bestritt yrkandet. För det fall tingsrätten skulle finna att ett försäkringsfall i och för sig föreligger har Länsförsäkringar yrkat att tingsrätten fastställer att ersättningen ska sättas ned till 0 kr.

Zoran Mitic har motsatt sig att försäkringsersättningen ska sättas ned till 0 kr men har, för det fall tingsrätten skulle finna att nedsättning ska ske, vitsordat en nedsättning med 25 procent som skälig i och för sig.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader.

GRUNDER

Zoran Mitic har som grund för sin talan åberopat följande. Till följd av ett brottsligt angrepp den 19 december 2020 har han drabbats av ersättningsgill personskada. Mellan parterna finns ett försäkringsavtal som enligt försäkringsvillkoren omfattar egendomsskydd och överfallsskydd. Den anmälda skadehändelsen omfattas av försäkringsvillkoren. Enligt försäkringsavtalet har *Zoran Mitic* rätt till ersättning för bland annat lös egendom, kränkning, sveda och värk samt medicinsk invaliditet. Ett giltigt försäkringsfall föreligger och Länsförsäkringar ska därför utge försäkringsersättning för den stulna klockan och i anledning av personskadan, vilket bolaget inte har gjort. Skadehändelsen omfattas inte av någon undantagsbestämmelse i försäkringsvillkoren. *Zoran Mitic* har inte agerat på sådant sätt att något undantagsvillkor är tillämpligt. Han har medverkat till skadans utredande och har inte lämnat några oriktiga uppgifter. Det finns därmed inte förutsättning att neka *Zoran Mitic* försäkringsersättning eller att jämka ersättningen. Det föreligger under inga omständigheter så grova överträdelser att ersättningen ska nedsättas till 0 kr.

Länsförsäkringar har som grund för sitt bestridande åberopat följande. Vad gäller påståendet om personskadan har *Zoran Mitic* inte gjort klart mer sannolikt att händelsen gått till på det sätt han påstår. *Zoran Mitic* har därför inte styrkt att händelsen omfattas av försäkringen.

Skulle tingsrätten finna att ersättningsbart försäkringsfall föreligger gör Länsförsäkringar gällande att ersättningen ska nedsättas till 0 kr på grund av att *Zoran Mitic* i första hand inte följt aktsamhetskraven enligt villkorspunkt I.3 och i andra hand – enligt villkorspunkterna M4 och M6 – inte medverkat till utredningen av den inträffade händelsen och lämnat de upplysningar som Länsförsäkringar behövt för att reglera ärendet.

Såvitt avser påståendet om stöld av en Rolexklocka har Zoran Mitic vid tidpunkten för den påstådda händelsen inte styrkt att han förvärvat, innehaft och fränstulits den egendom som påstås. Länsförsäkringar är mot den bakgrunden inte skyldigt att utge någon ersättning till Zoran Mitic.

UTVECKLING AV TALAN

Zoran Mitic har till utveckling av sin talan anfört i huvudsak följande. Zoran Mitic utsattes den 19 december 2020 för ett grovt rån i Kristianstad. Vid brottstillfället fick han en skottskada vid höger knä och hans Rolexklocka stals från honom. Zoran Mitic har på uppmaning av Länsförsäkringar överlämnat certifikat samt tillhörande box för Rolexklockan till Länsförsäkringar. Engströms urmakeri har vidare bekräftat klockans existens. Det finns även bilder på Zoran Mitic från tiden före skadetillfället, på vilka han har klockan på sig. Han berättade redan inledningsvis i polisförhör på sjukhuset om att klockan blivit stulen vid rånet och vittnesuppgifter bekräftar detta. Polisen har bedrivit förundersökningen i ärendet men lagt ned förundersökningen i brist på misstänkt gärningsman. Mellan parterna finns ett försäkringsavtal, en hemförsäkring, som enligt försäkringsvillkoren omfattar överfallsskydd och lös egendom. Zoran Mitic har anmält skadehändelsen till Länsförsäkringar. Länsförsäkringar har nekat att utge försäkringsersättning till Zoran Mitic med åberopande av undantagsvillkoren i försäkringen, trots att sådana förutsättningar inte är för handen. Zoran Mitic har medverkat i tillräcklig utsträckning till utredningen. Utöver vad som framgår av handlingarna har han haft ytterligare ett samtal med Malcolm Göthe, vilket inte tycks ha blivit dokumenterat. Den gjorda polisutredningen är undermålig. Zoran Mitics bil har varit tagen i beslag, och det hade varit lätt att med hjälp av bilens GPS ta fram den exakta platsen för skadehändelsen. Det har även funnits beslagtagna telefoner i utredningen, vilka hade kunnat undersökas för att få fram platsen.

Zoran Mitic har gjort en preklusionsinvändning och anfört att Länsförsäkringar har åberopat ansvarsbegränsning enligt villkorspunkt I.3 för sent. Invändningen om ansvarsbegränsning enligt villkorspunkt I.3 har inte angetts i samband med den skadereglering som slutfördes med Länsförsäkringars avslagsbeslut den 19 mars 2021.

Länsförsäkringar har till utveckling av sitt bestridande anfört i huvudsak följande. En grundläggande förutsättning för rätt till försäkringsersättning är att försäkringstagaren ska kunna visa att händelsen gått till på det sätt som denne påstår och att denne medverkar i utredningen. Länsförsäkringar menar att så inte är fallet i målet. Zoran Mitic inkom inledningsvis med en skadeanmälan till Länsförsäkringar i vilken han endast hänvisade till en nedlagd förundersökning och att han hade förlorat en Rolexklocka.

Av förundersökningen framgår att en polispatrull beordrades till SUS i Malmö med anledning av att en man hade blivit skjuten i benet. Patrullen konstaterade att Zoran Mitic inte gav något intryck av att vilja berätta några detaljer om vad som skett. Zoran Mitic berättade först att han blivit rånad och att det inte var i Malmö. Därefter uppgav han att det var cirka 8 mil från Malmö och att han inte hade något mer att säga. Han berättade att han blivit rånad när han var på väg hem av helt okända personer och på en helt okänd plats. Han ville inte berätta var han varit eller vad han gjort. Efter en tid började Zoran Mitic berätta om ett något mer sammanhängande händelseförlopp, varvid det hölls ett målsägandeförhör med honom. Han uppgav då följande. Han hade varit utanför Eslöv och spelat poker. Han visste inte var i Eslöv han hade varit. Under spelet kom det in tre personer som rånade honom och i samband med det sköt de honom i benet. Han rånades på en Rolexklocka värd 200 000 kr samt på sin telefon. Efter rånet körde han till akuten. Zoran Mitic ville inte berätta vilka de andra spelarna var eller namnet på den kompis som var med honom under kvällen. Inte heller ville Zoran Mitic specificera vem han hade köpt Rolexklockan av eller var den införskaffades.

Den 27 januari 2021 höll Länsförsäkringars utredningsinspektör Malcom Göthe ett samtal med Zoran Mitic. Zoran Mitic uppgav då att han och en kompis åkt till Kristianstad för att spela poker tillsammans med tolv andra personer som han kände sedan tidigare. Zoran Mitic ville inte uppge adressen i Kristianstad eller vilka personer som varit närvarande. När de hade spelat i 6-7 timmar uppmärksammade Zoran Mitic

att några okända personer trängde sig in i huset som de befann sig i. Gärningsmännen kom genom hallen och in i köket varvid de började skjuta utan att säga någonting. Första skottet träffade taket. Zoran Mitic berättade att det andra eller tredje skottet riktades direkt mot hans knä. Inte heller när de sköt honom i knäet sade gärningsmännen något till honom. Det var två gärningsmän och efter att de skjutit Zoran Mitic plockade de värdesaker från personerna som befann sig i villan, däribland hans Rolexklocka.

Beträffande klockan uppgav Zoran Mitic att han hade köpt den på Blocket. Han hade inga uppgifter om någon transaktion eftersom han hade betalat klockan kontant. Pengarna hade han tagit ut och köpet skedde i augusti 2020. När utredaren efterfrågade underlag som skulle utvisa att han köpt klockan uppgav Zoran Mitic att han inte hade fått något kvitto och att han inte hade kvar annonsen. Han berättade att han cirka en och en halv månad efter köpet införskaffade en ny klocka i Rolexbutiken i Malmö och gjorde gällande att butiken kunde intyga köpet. Zoran Mitic gav den gamla klockan till sin dotter. Han har aldrig presenterat några underlag eller andra uppgifter avseende inköp av Rolexklockan.

Det är oklart vad som egentligen inträffat kvällen den 19 december 2020. Att Zoran Mitic skottskadats innebär inte att försäkringen automatiskt ersätter skadan, eftersom det av överfallsmomentet i försäkringen framgår att försäkringen gäller om försäkringstagaren själv utsatts för "misshandel genom uppsåtligt fysiskt våld som inte är ringa". Om en person skadas genom våda eller av andra orsaker som inte innefattar uppsåtligt fysiskt våld omfattas händelsen inte av överfallsmomentet. Länsförsäkringar gör mot denna bakgrund gällande att Zoran Mitic inte kunnat styrka att händelsen gått till på det sätt som han påstår. Han har inte berättat om omständigheterna kring den aktuella händelsen för polis eller försäkringsbolag. Eftersom det saknas kunskap om vad som egentligen inträffat kvällen den 19 december 2020 gör Länsförsäkringar gällande – för den händelse att tingsrätten skulle finna att Zoran Mitic omfattas av försäkringen – att skadan likväl kan ha uppstått på annat sätt.

Under villkorspunkt I.3 framgår de aktsamhetskrav som gäller för försäkringen:

"Du ska agera så att du undviker att utsätta dig för risken att skadas. Du skall till exempel inte själv tillgripa våld eller hot om våld, ge dig in i situationer där bråk uppstått eller hotar att uppstå eller uppträda provocerande i tal eller handling".

Därtill framgår följande av punkt M4: "Efter att en skada inträffat måste du medverka till vår utredning av det inträffade och lämna oss de upplysningar vi behöver för att reglera ditt ärende".

Om dessa föreskrifter inte följs kan försäkringsersättningen sättas ned.

Länsförsäkringar gör gällande att Zoran Mitic kan ha gett sig in i situationer där bråk uppstått eller hotar att uppstå samt kan ha uppträtt provocerande i såväl tal som handling samt därutöver inte medverkat till vare sig polisens eller försäkringsbolagets utredning. Med anledning härav samt med hänsyn till omfattningen skall ersättningen under alla omständigheter nedsättas till 0 kronor.

Beträffande den påstått stulna Rolexklockan har Zoran Mitic inte på något sätt presenterat något underlag eller verifikat som styrker att han förvärvat eller innehaft egendomen.

Angående Zoran Mitics preklusionsinvändning bestrider Länsförsäkringar att Länsförsäkringar angivit detta för sent samt att någon särskild försäkringspunkt har behövt anges. En sådan punkt har implicit gjorts gällande i Länsförsäkringars beslut.

UTREDNINGEN I MÅLET

Parterna har åberopat viss skriftlig bevisning.

Zoran Mitic har som muntlig bevisning åberopat partsförhör under sanningsföräkran med sig själv samt vittnesförhör med Rifat Palevic.

Länsförsäkringar har som muntlig bevisning åberopat vittnesförhör med Malcolm Göthe, Erik Holmström och Mårten Ohlsson.

De hörda har uppgett i huvudsak följande.

Zoran Mitic: Han lever tillsammans med sin fru och deras två döttrar och har varit arbetslös de senaste två åren, men har god ekonomi. Han har ett antal fastigheter i Skåne men skev i somras över en del av sitt fastighetsbestånd på sin dotter. Den 19 december 2020 åkte han tillsammans med en vän till Kristianstad för att spela poker. De fick adressen och lade in den på bilens GPS och kom fram till platsen någon gång mellan kl. 20.00-21.00 och var där till cirka 03.00. Det fanns en kock i huset men några spelare ville beställa annan mat, varpå servitören gick i väg och handlade mat och var borta i cirka 30-45 minuter. De var 10-12 personer totalt i huset och cirka åtta som spelade poker. Under tiden servitören var borta ringde det på dörren och två maskerade män stormade in i huset. Zoran Mitic stod i barnen när männen kom in och befann sig cirka 2-3 meter från dem. Männen började skjuta och avfyra mellan 2-4 skott och skrek att alla skulle lägga sig ner på golvet. Zoran Mitic tror att han blev skjuten på grund av att männen blev rädda. Han uppfattade inte först att han blev skjuten utan kände endast att hans byxor blev blöta och att det var varmt. Männen samlade in alla mobiltelefoner och frågade efter pengar samt tog värdesaker från personerna som var där. Efter rånet lämnade de platsen och han berättade för sin vän att han trodde att han hade blivit skjuten. Hans vän Loc hjälpte honom till bilen och körde från Kristianstad mot Malmö. De var tre personer i bilen, Zoran Mitic samt hans vänner Loc och Rifat Palevic. De lämnade Rifat Palevic i Löddeköpinge och körde vidare till centralstationen i Malmö. Han bad Loc köra honom till sjukhuset men Loc vägrade göra det för att han inte ville prata med polisen eller ha något med händelsen att göra. Han körde därför själv med hjälp av sin vänstra fot till sjukhuset. När han kom till sjukhuset undersökte de honom. Han var chockad över händelsen och tänkte inte på försäkringsersättningen. Han ville först inte säga vad som hade hänt på grund av att han var rädd och ville prata med sin familj först. Han var kvar på sjukhuset i några dagar och ringde Länsförsäkringar för att anmäla skadan. Han fick tillbaka bilen någon gång i januari – februari 2021. Han medverkade i utredningen och berättade att rånet hade skett i Kristianstad samt att polisen hade beslagtagit bilen och att adressen

där rånet skedde fanns i bilens GPS. Han berättade även att polisen hade hittat hans telefon i Kristianstad, varpå Länsförsäkringar uppgav att de avsåg att återkomma. Han försökte få kontakt med Loc, men Loc ville inte medverka på grund av att han var rädd att hans försäkringspremier skulle gå upp och han blev inblandad i detta ärende. Han försökte ta fram konversationen mellan honom och Loc men Loc hade raderat den. Han hade köpt Rolexklockan på Blocket för 220 000 kr. Han finansierade klockan genom en vinst från en pokerturning i Danmark där han hade vunnit 165 000 kr. Vid köpet av klockan fick han en klockbox och ett certifikat där det framgick vem som hade köpt klockan första gången. Han sålde ett större bolag för cirka 3 000 000 kr och har därefter levt på försäljningslikviden och aktier och har tidigare deklarerat cirka 600 000-800 000 kr per år.

Rifat Palevic: Han och Zoran Mitic växte upp i samma område och har känt varandra sedan de var barn. De har även varit grannar i Bunkeflostrand och gjort fastighetsaffärer tillsammans. Han har livnärat sig som pokerspelare sedan han var 15 år gammal. Han kontaktade Zoran Mitic och undrade om han ville följa med och spela poker i Johans radhus den aktuella kvällen. Han har tidigare spelat poker med Johan i Malmö, Göteborg och Stockholm. Han kände alla spelarna förutom en som var en släkting till en av spelarna. De var 8-9 personer som spelade och 2-3 personer som serverade mat och dryck. Zoran Mitic hämtade honom och de körde till ett radhusområde i Kristianstad. Efter midnatt blev de hungriga och någon gick i väg för att handla mat. När han satt vid pokerbordet kom plötsligt två maskerade män in i huset och började skrika och skjuta. Männen frågade efter deras mobiltelefoner och samlade in dem. De frågade även efter pengar och han letade efter en lucka för att kunna springa från platsen. Johan höll händerna ovanför huvudet i luften och pekade mot bordet där Rifat Palevic satt, förmodligen på grund av att det fanns pengar i en jacka vid dealerns plats. Det kändes som att männen var där länge men han tror att det bara handlade om några minuter från det att rånet skedde till dess att de lämnade platsen. När männen lämnade platsen reste sig Zoran Mitic upp och drog ner sina byxor och berättade att han trodde att han hade blivit skjuten. Ingen annan träffades av några skott. Zoran Mitic, Loc och han körde från platsen och han visste inte då hur

skadad Zoran Mitic var. Zoran Mitic sade ingenting i bilen förutom att han var blöt i byxorna och att byxorna hade blod på sig. Han blev avsläppt hemma i Löddeköpinge. Zoran Mitic blev bestulen på sin Rolexklocka av modell Daytona som han hade på sig den aktuella kvällen. När rånarna kom in i huset stod Zoran Mitic i baren och närmast dem. Han blev själv bestulen på kontanter, men ville inte polisanmäla händelsen för att han var rädd för vilka konsekvenser det skulle få. Zoran Mitic har haft problem med sitt knä efter händelsen och hans familj har varit väldigt orolig. Händelsen gjorde att varken han eller Zoran Mitic spelar på privata pokertillställningar längre utan mer på casino. Han misstänkte att det var någon som var med under pokerkvällen som hade tipsat personerna som rånade den.

Malcolm Göthe: Han har arbetat som polis i 25 år och började som särskild utredare hos Länsförsäkringar för tio år sedan. Under utredningen får försäkringstagaren berätta med egna ord och utredaren ställer kompletterande frågor. I de ärenden som gäller skjutningar gör Länsförsäkringar alltid kontroller och samtalen spelas in. På grund av pandemin höll han ett samtal med Zoran Mitic per telefon. Zoran Mitic berättade att han hade varit på en herrklubb med en vän och att de hade kört dit i Zoran Mitics bil. Han berättade vidare att de åkte till en villa i Kristianstad och att det var 10-12 andra personer där. Zoran Mitic uppgav att han stod vid en bar i en öppen hall när två män rusade in och började skjuta. Zoran Mitic fick ett skott i knäet när han stod upp och blev chockad och mindes inte mycket. Männen skrek att det var ett rån och tog saker från dem. Zoran Mitic blev av med en klocka och en telefon. Han uppfattade att de som var tillsammans under kvällen var bekanta med varandra. Zoran Mitic berättade att han och hans vän tog sig från platsen i Zoran Mitics bil. Om han minns rätt körde de till Malmö och lämnade av en vän där. Han försökte få fram uppgifter om vem Zoran Mitics vän var men Zoran Mitic ville inte lämna några namn och sade att deras olika företag kunde lida skada om han lämnade ut deras namn. Han frågade efter adressen men fick endast som svar att de hade varit i en villa i Kristianstad. Zoran Mitic ringde upp honom två-tre månader senare och berättade att han skulle komma in med en komplettering i form av en vän som skulle medverka, men när han ringde tillbaka uppgav Zoran Mitic att hans vän hade ångrat sig. Om Länsförsäkringar hade

fått namn och telefonnummer hade han givetvis gjort en komplettering. Zoran Mitic sade att han hade blivit av med en telefon och en klocka. Polisen hade återfunnit telefonen ganska snabbt igen, vilket Zoran Mitic berättade. Zoran Mitic berättade även att han hade köpt klockan på Blocket, att den var svår att få tag på och att han hade tagit ut 200 000 kr kontakt för att betala den. Han efterfrågade ett kvitto eller annat underlag som utvisade köpet men Zoran Mitic återkom aldrig med sådant. Såvitt han minns det var klockan köpt relativt nyligen och han frågade om Zoran Mitic hade några uppgifter från annonsen på Blocket som kunde styrka köpet. Zoran Mitic lämnade endast in en klockbox och ett certifikat och av det framgick inte när han hade köpt klockan eller vad den hade kostat. Han har aldrig hört talas om en person som heter Loc eftersom Zoran Mitic aldrig uppgav några namn. Han har inte heller hört talas om att klockan skulle vara betald med vinstpengar från en pokerturning i Danmark. Zoran Mitic berättade inget om sin ekonomi utan sade endast han hade god ekonomi på grund av att han hade sålt ett företag. Han kontrollerade uppgifterna som Zoran Mitic lämnade om sin ekonomi via Skatteverket så långt det var möjligt. Zoran Mitic hade i genomsnitt en årsinkomst om 400 000 kr. Han minns inte att Zoran Mitic ska ha uppgett att adressen fanns i bilens GPS.

Erik Holmström: Han har arbetat som polis i snart fyra år och var i det aktuella fallet assisterande förhörsvittne. Hans kollega Mårten Ohlsson hade det huvudsakliga ansvaret för förhören. Mårten Ohlsson nedtecknade hela förhöret och Erik Holmström förde stödanteckningar. Zoran Mitic hade inga invändningar mot förhöret när det lästes upp för honom. Han och hans kollega blev beordrade till akuten med anledning av att en person eventuellt var skottskadad. På akuten träffade de Zoran Mitic, som låg på en brits. Zoran Mitic berättade inledningsvis ingenting men efterhand som de ställde frågor till honom fick de mer information, även om det var sparsamt. Zoran Mitic uppgav att han hade spelat poker tillsammans med andra personer som han inte ville namnge. Han berättade även att han hade blivit bestulen på sin klocka och mobil och att han hade blivit skjuten i knäet. Han berättade vidare att han hade hämtat en vän på väg till pokerkvällen och att han lämnade av samma vän på väg till sjukhuset och att han sedan själv körde till sjukhuset. Han berättade även om klockans värde men var

förtegen om hur han hade fått tag på den. Erik Holmström kontrollerade inte bilens GPS när bilen var i beslag.

Mårten Ohlsson: Han har arbetat som polis sedan 2009. Han och hans kollega Erik Holmström blev beordrade till akuten i Malmö på grund av en misstänkt skottskada. På akuten träffade de Zoran Mitic som såg ut att ha hade blivit skjuten i benet. De höll förhör med Zoran Mitic som godkände förhöret efter att han hade fått det uppläst för sig. Zoran Mitic berättade att han hade spelat poker och att några män hade kommit in i huset och rånat dem. Han ville inte berätta vad som hade hänt eller vilka personer som hade varit på platsen. Zoran Mitic berättade att hans vänner skulle påverkas negativt om han berättade vilka de var. Zoran Mitic hade åkt till Malmö med en vän som han hade släppt av, men han ville inte uppge vem denna vän var. Mårten Ohlsson kontrollerade inte den beslagtagna bilens GPS.

DOMSKÄL

Som angetts ovan är den fråga som tingsrätten har att pröva om Zoran Mitic är berättigad till försäkringsersättning från Länsförsäkringar med anledning av skadehändelsen den 19 december 2020. Frågeställningen kan lämpligen delas upp i två huvuddelar, dels huruvida ett försäkringsfall föreligger, dels frågan om nedsättning av en eventuell försäkringsersättning. Utifrån framställda yrkanden har tingsrätten, för det fall försäkringsfall föreligger och en nedsättning blir aktuell, även att pröva i vilken omfattning en kommande försäkringsersättning ska sättas ned.

Bevisbörda och beviskrav

Inom försäkringsrätten anses att försäkringstagaren har att bevisa att det inträffat en sådan händelse som ger honom eller henne rätt till ersättning. Saken uttrycks ofta på det sättet att försäkringstagaren bär bevisbördan för att det inträffat ett försäkringsfall. Däremot anses det att försäkringsgivaren ska bevisa att det föreligger sådana faktiska förhållanden att ett undantagsvillkor är tillämpligt eller att försäkringstagaren inte iakttagit en säkerhetsföreskrift i villkoren.

I ett fall som det nu aktuella – där det handlar om en självupplevd händelse – är beviskravet att försäkringstagaren ska göra det klart mera sannolikt att det gått till på det sätt som påstås (jfr t.ex. NJA 2006 s. 721). I Zoran Mitics fall har inte framkommit skäl att tillämpa det lägre beviskrav som innebär att det är tillräckligt att försäkringstagaren gör det mera antagligt att försäkringsfall föreligger.

Frågan om försäkringsfall föreligger

Tingsrätten konstaterar till att börja med att den i målet aktuella försäkringen gäller om försäkringstagaren själv utsätts för misshandel genom uppsåtligt fysiskt våld som inte är ringa. Detta framgår av punkten I.1 i försäkringsvillkoren. Försäkringens överfallsskydd regleras i avsnitt I och utgår i form av schabloniserade ersättningsbelopp som inkluderar kränkingsersättning, ersättning för sveda och värk samt kostnader under akuttid. Även invaliditetsersättning kan utgå då försäkringen enligt avsnitt I.6 gäller för medicinsk invaliditet.

Tingsrätten konstaterar vidare att försäkringen såvitt avser egendomsskador gäller för stöld av egendom i samband med att försäkringstagaren blivit utsatt för rån eller överfall. Detta framgår av punkten F.1.5 i försäkringsvillkoren.

Tingsrätten finner att skada genom det händelseförlopp som Zoran Mitic beskrivit – skottskada vållad av okänd gärningsman som riktat ett skott direkt mot knäet och som därefter gjort sig skyldig till rån avseende en klocka – måste anses falla inom försäkringens tillämpningsområde. Frågan är då om Zoran Mitic gjort klart mera sannolikt att det gått till på det sätt som han påstår. Tingsrätten gör i detta avseende följande överväganden.

Det är ostridigt att Zoran Mitic blivit skjuten i benet. Han har lämnat olika versioner i olika skeden. Han har hänvisat till att han var chockad i samband med det första polisförhör som hölls med honom inom endast en timme från det att han kom till sjukhuset. Det saknas mot bakgrund av att han varit skottskadad anledning att ifrågasätta att han varit i chocktillstånd. Att dessa och vissa senare uppgifter avviker

från den version som han slutligen lämnat kan därför inte tillmätas någon avgörande betydelse.

Zoran Mitic har även i det efterföljande skedet undlåtit att lämna vissa betydelsefulla uppgifter, nämligen avseende adressen för skadehändelsen och vilka personer som var närvarande. Detta har han motiverat med att han inte ville att de andra kortspelarna skulle bli inblandade och att han inte ville väcka deras vrede. Han har dock berättat för Länsförsäkringar och polisen samt senare under sanningsförsäkran i tingsrätten om det huvudsakliga händelseförloppet och till styrkande av detta händelseförlopp åberopat vittnesförhör med Rifat Palevic.

De uppgifter som vittnet Rifat Palevic lämnat och vilken tyngd dessa ska tillmätas är av central betydelse i målet. Rifat Palevic har under ed berättat om ett händelseförlopp som överensstämmer med de uppgifter Zoran Mitic lämnat, både vad gäller att Zoran Mitic blivit skjuten och att han blivit rånad på sin klocka som var en Rolex av modellen Daytona. Det har inte gjorts gällande att han skulle ha misstagit sig eller medvetet ha lämnat oriktiga uppgifter och det har inte heller framkommit skäl till varför så skulle vara fallet. Han har berättat på ett sakligt, sammanhängande och förhållandevis detaljerat sätt och tingsrätten bedömer honom som trovärdig och tillförlitlig. Att även Rifat Palevic utelämnat de övriga pokerspelarnas namn respektive i ett fall fullständiga namn samt adressen för pokerpartiet medför inte att hans uppgifter i övriga delar kan lämnas utan avseende.

Såvitt gäller Rolexklockan av modellen Daytona har Länsförsäkringar i tillägg till övriga grunder anfört att Zoran Mitic inte styrkt att han förvärvat, innehaft och frånstulits den egendom som påstås. Zoran Mitic har åberopat att han innehar klockboxen samt certifikat till klockan, vilka under en period varit överlämnade till Länsförsäkringar och han har åberopat bilder på honom med klockan från tiden före skadehändelsen. Han har under sanningsförsäkran uppgett att han blivit rånad på den angivna klockan. Även i denna del måste de uppgifter som Rifat Palevic lämnat under ed tillmätas betydelse. Han har under ed berättat att Zoran Mitic hade en sådan klocka

och blev rånad på denna vid det uppgivna skadetillfället. Mot denna bakgrund finner tingsrätten att Zoran Mitic har styrkt att han förvärvat, innehaft och frånstulits den angivna klockan.

Sammanfattningsvis finner tingsrätten att Zoran Mitic, både vad gäller skottskadan och den försvunna Rolexklockan – gjort klart mera sannolikt att det gått till på det sätt som han påstår. Därmed föreligger försäkringsfall. Tingsrätten ifrågasätter inte de uppgifter som lämnats av Malcolm Göthe, Erik Holmström och Mårten Ohlsson men finner inte att dessa föranleder någon annan bedömning. Inte heller vad Länsförsäkringar i övrigt anfört eller den åberopade skriftliga bevisningen föranleder någon annan bedömning. Tingsrätten noterar i sammanhanget att följden av bristande medverkan enligt försäkringsvillkoren är nedsättning av försäkringsersättningen, snarare än att ett försäkringsfall inte ska anses föreligga över huvud taget.

Frågan om nedsättning av försäkringsbeloppet

Länsförsäkringar har i detta avseende i första hand gjort gällande att Zoran Mitic brutit mot försäkringens aktsamhetskrav enligt villkorspunkt I.3 och i andra hand att han i strid mot villkorspunkterna M.4 och M.6 inte medverkat till utredningen av den inträffade händelsen och lämnat de uppgifter som Länsförsäkringar behövt för att reglera ärendet. Zoran Mitic har invänt att Länsförsäkringars rätt att åberopa ansvarsbegränsning enligt villkorspunkt I.3 prekluderats.

Zoran Mitics preklusionsinvändning

Zoran Mitic har med hänvisning till försäkringsavtalslagen 4 kap. 10 § gjort gällande att Länsförsäkringar har åberopat ansvarsbegränsning enligt villkorspunkt I.3 för sent och att Länsförsäkringar därmed förlorat sin rätt att åberopa att han åsidosatt aktsamhetskrav. Zoran Mitic har härvid åberopat att invändningen om ansvarsbegränsning enligt villkorspunkt I.3 har inte angetts i samband med den skadereglering som slutfördes med avslagsbeslut den 19 mars 2021.

Länsförsäkringar har bestritt att Länsförsäkringar angivit detta för sent samt att någon särskild försäkringspunkt har behövt anges. Länsförsäkringar har även angett att en sådan punkt implicit har gjorts gällande i Länsförsäkringars avslagsbeslut den 19 mars 2021.

Försäkringsavtalslagens 4 kap. reglerar begränsningar av försäkringsbolagets ansvar. Enligt kapitlets 10 § ska försäkringsbolaget, när det får kännedom om ett förhållande som vid försäkringsfall kan föranleda ansvarsbegränsning enligt kapitlet, om det vill göra gällande att dess ansvar ska begränsas, utan oskäligt dröjsmål lämna ett skriftligt meddelande om detta till försäkringstagaren. För det fall så inte sker förlorar bolaget rätten att åberopa förhållandet mot den som skulle ha fått meddelandet, om inte försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder.

Inledande kontakter och besked mellan parterna kan inte tillåtas vara helt avgörande för processens ram vid en eventuell kommande rättegång. I samband med att försäkringsärendet blir mer utrett måste det finnas visst utrymme att anpassa vad som åberopas utifrån befintlig information, fram till dess att parterna slutligt bestämt sin talan. I detta fall har Zoran Mitic, som nedan utvecklas, inte fullt ut medverkat till utredningen. Han har i stället medvetet valt att inte lämna uppgifter om vilka personer som var närvarande vid skadetillfället eller adressen för denna – uppgifter som han antingen känner till eller med lätthet hade kunnat ta reda på. Mot denna bakgrund finner tingsrätten inte att Länsförsäkringar utifrån bestämmelsen i försäkringsavtalslagen 4 kap. 10 § eller på annan grund kan anses ha varit i oskäligt dröjsmål med att åberopa ansvarsbegränsningen. Länsförsäkringar är därför oförhindrat att åberopa ansvarsbegränsningen.

På grund av det anförda avslår tingsrätten Zoran Mitics preklusionsinvändning.

Försäkringens aktsamhetskrav

För full ersättning vid skada krävs enligt försäkringsvillkoren att försäkringstagaren följt de aktsamhetskrav som finns. Detta anges i avsnitt B. Generella aktsamhetskrav anges i avsnitt B.1. För det fall de generella aktsamhetskraven inte följts kan ersättningen komma att sättas ned. Detta anges bl.a. i punkten B.2 i villkoren, vilken i sin tur hänvisar till avsnittet M.6. I sistnämnda avsnitt räknas de situationer upp där nedsättning kan bli aktuell. Åsidosättande av aktsamhetskrav är en av dessa situationer.

Punkten I.3 i försäkringsvillkoren anger aktsamhetskrav i förhållande till försäkringens överfallsskydd. Enligt denna punkt ska försäkringstagaren agera så att denne undviker att utsätta sig för risken att skadas. Försäkringstagaren ska till exempel inte själv tillgripa våld eller hot om våld, ge sig in i situationer där bråk uppstått/hotar att uppstå, eller uppträda provocerande i tal eller handling. Bestämmelser om hur försäkringsersättningen kan sättas ned om aktsamhetskraven inte följts finns i avsnitt M.6.

Tingsrätten finner inte att det är visat att Zoran Mitic på något sätt åsidosatt något av försäkringens aktsamhetskrav. Att han deltagit i ett privat anordnat pokerspel kan inte i sig anses innebära att han medvetet tagit någon förhöjd risk att utsättas för brott eller på annat sätt brustit i aktsamhet. Det har inte heller i övrigt utifrån de uppgifter han själv eller vittnet Rifat Palevic under ed lämnat framkommit att så skulle vara fallet. Länsförsäkringar har därmed inte visat att nedsättning ska ske med hänvisning till försäkringens aktsamhetskrav.

Bristande medverkan till utredningen

Länsförsäkringar har i andra hand gjort gällande att en eventuell försäkringsersättning ska sättas ned eftersom Zoran Mitic inte har medverkat till utredningen.

Enligt avsnitt M.4 i försäkringsvillkoren ska försäkringstagaren efter att en skada inträffat medverka till försäkringsgivarens utredning av det inträffade och lämna försäkringsgivaren de uppgifter som försäkringsgivaren behöver för att reglera ärendet.

Avsnittet specificerar i fem punkter krav på försäkringstagaren. Dessa punkter anger bl.a. att försäkringstagaren ska anmäla skadan till försäkringsgivaren så fort som möjligt, polisanmäla stöld, rån eller överfall, lämna ett specificerat krav på ersättning, informera om eventuella andra försäkringar och behålla skadade föremål.

Försäkringsvillkorens punkt M.6 anger att försäkringen i vissa fall kan sättas ned, på grund av att försäkringstagaren inte följt sina skyldigheter enligt villkor och lag. I avsnittet räknas de situationer upp där nedsättning kan bli aktuell, exempelvis när försäkringstagaren inte följt anvisningarna enligt avsnittet M.4. Ett annat fall då ersättningen kan sättas ned är då försäkringstagaren lämnat oriktiga uppgifter eller undanhållit uppgifter som har betydelse för försäkringstagarens rätt till ersättning och detta skett uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet.

Zoran Mitic har medverkat till utredningen genom att han berättat om händelseförloppet. Han har dock medvetet valt att inte lämna information om den exakta platsen för skadehändelsen och vilka personer som varit närvarande. Han har därigenom åsidosatt sin plikt att fullt ut medverka till utredningen och därmed agerat på sådant sätt att undantagsvillkoren i punkterna M.4 och M6 är tillämpliga. Vad han anfört om att han inte riktigt haft information om adressen och de närvarande personernas namn, att Länsförsäkringar eller polisen enkelt med hjälp av den i beslag tagna bilens GPS hade kunnat kontrollera adressen och att han inte ville väcka de övriga närvarande personernas vrede föranleder inte någon annan bedömning. I den mån han inte känt till adress och namn hade han enkelt kunnat ta reda på dessa uppgifter. Inte heller vad Zoran Mitic i övrigt anfört eller den av honom åberopade skriftliga bevisningen föranleder någon annan bedömning.

Frågan om nedsättningens storlek

Om nedsättning blir aktuell ska enligt avsnitt M.6 en bedömning göras utifrån vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna i det aktuella fallet. Avtalsvillkoret speglar försäkringsavtalslagens 7 kap 3 §. Av denna bestämmelse framgår att om den försäkrade efter ett försäkringsfall uppsåtligt eller av grov vårdslöshet oriktigt har

uppgett eller förtigit eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Zoran Mitic har hänvisat till rättsfallet NJA 2021 s. 159. I det fallet hade den försäkrade vid en skadereglering i ett konsumentförsäkringsförhållande lämnat oriktiga uppgifter av betydelse för försäkringsersättningens storlek. Som en följd av detta och med tillämpning av en schabloniserad metod minskades ersättningen till hälften av vad den försäkrade annars skulle ha erhållit.

Zoran Mitic har för det fall tingsrätten skulle komma fram till att en nedsättning ska ske vitsordat en nedsättning med 25 procent.

Tingsrätten har funnit att Zoran Mitic gjort klart mera sannolikt att ett försäkringsfall föreligger. Det har inför den slutliga prövningen inte framkommit att han lämnat några oriktiga uppgifter i ärendet. Han har dock som ovan konstaterats medvetet valt att inte lämna uppgifter om vilka personer som var närvarande vid skadehändelsen och adressen för denna. Uppgifterna har varit av inte oväsentlig betydelse i försäkringsärendet. Tingsrätten finner mot denna bakgrund att en större nedsättning än den vitsordade måste göras.

Med hänsyn till omständigheterna i målet finner tingsrätten att en nedsättning med 50 procent är skälig. Tingsrätten fastställer därför att den kommande försäkringsersättningen avseende den stulna klockan samt skottskadan – vilken enligt försäkringsvillkoren kan ersättas utifrån schablonbelopp som omfattar sveda och värk, kränkning och kostnader under akuttid samt invaliditetsersättning – ska sättas ned i sådan omfattning.

Rättegångskostnader

Zoran Mitic har anfört att tingsrätten oavsett utgången i målet vid bestämmande av rättegångskostnaderna ska beakta att Länsförsäkringar inledningsvis, genom

avslagsbeslutet den 19 mars 2021, godtagit att försäkringsfall förelegat men därefter ändrat sin inställning i denna fråga samt att Länsförsäkringar inledningsvis åberopat men därefter frånfallit punkten I.2 i försäkringsvillkoren. Denna punkt handlar om skada som försäkringstagaren tillfogats i samband med att denne gjort sig skyldig till brottslig handling eller som har samband med brottslig handling som försäkringstagaren utfört, medverkat till eller främjat, respektive skador som försäkringstagaren har tillfogats i samband med aktivt deltagande i slagsmål, gängbråk, upplopp eller liknande.

Länsförsäkringar har mot detta invänt att dessa frågor utgjort endast en marginell del av tvisten, och att detta inte nämnvärt påverkat det utförda arbetet eftersom merparten av detta hade fått utföras ändå.

Enligt rättegångsbalken gäller utgångspunkten att den tappande parten ska ersätta motparten för rättegångskostnad. När det finns flera yrkanden i samma mål och parterna vinner ömsom, är utgångspunkten i stället att vardera parten ska bära sin kostnad eller jämkad ersättning tilläggas endera eller också, när kostnaderna för olika delar av målet kan särskiljas, ersättningsskyldigheten därefter bestämmas. Detta ska äga motsvarande tillämpning när parts yrkande bifalles endast till viss del.

Zoran Mitic har haft framgång med sin talan i den del som avser att försäkringsfall föreligger och att han är berättigad till försäkringsersättning i anledning av stulen klocka och erhållen skottskada. Tingsrätten har dock – utifrån att Zoran Mitic medvetet valt att utelämna vissa uppgifter som han känt till eller i vart fall med lätthet hade kunnat ta reda på – fastställt att en kommande försäkringsersättning ska sättas ned med 50 procent. Eftersom Zoran Mitics yrkande därmed bifalls endast till viss del ska vardera parten stå sin rättegångskostnad.

Tingsrätten delar Länsförsäkringars uppfattning att de frågor som Zoran Mitic hänvisat till vad gäller Länsförsäkringars processföring endast påverkat det utförda arbetet till

en marginell del och att detta därmed inte bör föranleda någon ytterligare jämkning av ersättningsskyldigheten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se **bilaga 1** (TR-02)

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten senast den 8 november 2022. Det kommer att prövas av Hovrätten över Skåne och Blekinge.

Erik Havelius

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.